

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 4 (698)
2023

OASTE MOLDOVEI

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

SPRE

■ ANIVERSARE

4

INFANTERIȘTII DE LA NORD LA CEAS ANIVERSAR

În luna aprilie infanteriștii de la nord au celebrat cea de-a 31-a aniversare.

■ INTEROPERABILITATE

6

NEVOIA DE PERFORMANȚĂ

Apogeul profesional poate fi atins doar prin multă muncă și implicare. În țară sau peste hotare, indiferent de condițiile meteorologice, militarii Armatei Naționale continuă să se instruiască intensiv pentru a-și fortifica abilitățile de luptă și apărare. Primăvara a început cu „foc” pentru oamenii cu epoleți, testați din punct de vedere practic la mânuirea armelor.

8

O NOUĂ EDIȚIE A EXERCIȚIULUI „JCET”

„Lupte” de antrenament s-au dat la Centrul de Instruire al Armatei Naționale de la Bulboaca, în cadrul exercițiului multinațional „Joint Combined Exchange Training - 2023” (JCET), desfășurat în perioada 27 martie - 7 aprilie curent.

■ IN MEMORIAM

10

UN ULTIM „STOP-CADRU” PENTRU VITALIE IOVU...

În memoria fostului subaltern, coleg, camarad și ... OM bun

12

FOTOGRAFUL MILITAR VITALIE IOVU A TRECUT LA CELE VEȘNICE

Un profesionist de valoare, un bun coleg de serviciu, un om plin de viață - așa va rămâne în memoria tuturor camarazilor și persoanelor care l-au cunoscut de-a lungul timpului, fotografii militare Vitalie Iovu, decedat subit în ultima zi de martie.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipa redacțională:

plutonier adjutant Vitali IOVU

Steluța MOSCALCIUC

Kateryna RUSSU

Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md

tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON

locotenent major Mihail ȘAMBRA

locotenent Andrei GHERVAS

tel. 022-252-019

■ EVENIMENT

16

PAȘTELE: ISTORIE ȘI TRADIȚIE

17

URĂRI PASCALE DIN PARTEA CONTINGENTULUI UNIFIL 1

În contextul sărbătorilor Pascale cu mesaje de felicitare au venit militarii detașați în misiunea de menținere a păcii din Liban.

■ VIAȚA MILITARĂ

18

TENDINȚA DE A REUȘI MEREU

„Fiecare om se naște pe pământ având un vis, iar dorința cea mai mare este de a-l îndeplini. Mi-am îndreptat atenția spre cariera armelor încă din școală, iar visul meu de atunci era să fiu util societății și să-mi construiesc viitorul acasă”

22

„ÎN ARMATĂ SE MĂNÂNCĂ BINE”

Dacă în mediul civil, alimentația sănătoasă este o opțiune pentru fiecare individ, atunci în Armata Națională ea constituie o axiomă, respectată cu strictețe.

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

20

O PRIMĂVARĂ DE VIS, PLINĂ DE DĂRUIRE DE VIAȚĂ

Militarii și angajații civili ai Armatei Naționale au donat sânge și plasmă în cadrul campaniei cu genericul „O primăvară de vis, plină de dăruire de viață”.

21

DRAGOSTEA ÎNVINGE MEREU

În pofida faptului că în urma luptelor de pe teritoriul Afganistanului, Valeriu Dădău a fost schilodit, pierzându-și ambele picioare, acesta continuă să fie fericit alături de familia sa.

■ HOBBY

24

ARTILERISTUL CU ICOANE DIN PLASTILINĂ

Nu mai asociez plastilina cu copiii. Până azi cunoștințele mele despre acest amestec chimic se limitau la distracția și dezvoltarea picilor. Odată ce l-am cunoscut pe unul din urmașii lui Adam, sculptat cândva de Dumnezeu din lut, m-am convins încă o dată că arta modelării nu are limite.

Icoane din plastilină... nemiîntâlnit, cel puțin, în Moldova.

Secția rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimeritele la sursă.
„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Foxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

INFANTERIȘTII DE LA NORD LA CEAS ANIVERSAR

Fiecare eveniment sărbătorit în cadrul Armatei Naționale constituie momente de bucurie și satisfacție sufletească. Astfel de activități ne oferă, oportunitatea de a-i cinsti pe toți cei care de-a lungul anilor au muncit pentru binele structurilor de apărare și au îndeplinit cu dăruire serviciul militar în numele Patriei.

În luna aprilie infanteriștii de la nord au celebrat cea de-a 31-a aniversare. La ceremonia oficială organizată la Bălți a participat ministrul Apărării Anatolie Nosatii și reprezentanți ai corpului diplomatic din diferite țări. Cu acest prilej, ministrul a felicitat efectivul unității. *„Sunt onorat să fiu astăzi alături de dumneavoastră. Pe parcursul anilor ați demonstrat că aveți un nivel înalt de pregătire. Dumneavoastră ați fost, sunteți și veți fi cei care veți menține pacea și stabilitatea în Republica Moldova”,* a specificat oficialul militar. Totodată, Anatolie Nosatii a mulțumit personalului militar și civil al brigăzii pentru dedicația și profesionalismul demonstrat pe parcursul anilor la exerciții internaționale și misiuni în țară și peste hotare.

La rândul său, comandantul Brigăzii Infanterie Motorizată „Moldova”, colonelul Ion Ojog, a declarat că unitatea pe care o conduce îndeplinește cu succes misiunile stabilite: *„Activitățile la care am participat pe parcursul acestui an ne-au ajutat să realizăm standardele la nivel de subunități conform conceptului de capabilități. Dezvoltăm o relație durabilă cu Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” a armatei române, astfel încât să creștem nivelul exercițiilor comune până la nivel de companie infanterie. Din 2015 și până în prezent, Brigada I Infanterie Motorizată și Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” desfășoară anual exerciții de instruire în comun atât în Republica Moldova, cât și peste Prut. Vă felicit cu ocazia aniversării, vă doresc sănătate și să aveți curaj și onoare față de țară și neam! La mulți ani,*

stimați camarazi!”, a declarat colonelul Ojog. Totodată, acesta a asigurat conducerea Ministerului Apărării și a Marelui Stat Major că unitatea va continua să execute sarcinile stabilite la cel mai înalt nivel.

În cadrul ceremoniei un grup de soldați, sergenți, ofițeri și angajați civili au primit grade, diplome și distincții ale Armatei Naționale.

În acest context, mai mulți angajați ai unității de la Bălți au decis să ne împărtășească din experiența acumulată de-a lungul anilor, dar și să ne vorbească despre ce i-a determinat să opteze pentru carieră în cadrul Armatei Naționale.

De mai bine de 17 ani funcționara Aurelia Guțu este parte a Brigăzii Infanterie Motorizată „Moldova”. În tot acest timp a activat cu sârguință fiind dedicată în totalitate profesiei alese. *„Despre Brigada I se poate de spus foarte multe lucruri frumoase. Aici activează oameni cu suflet mare. Îndeplinesc funcția de administrator principal Centrul Educație Civică, iar alături de militari organizăm evenimente memorabile. Mă bucură faptul că între noi există înțelegere și o strânsă colaborare colegială. Felicitări tuturor militarilor și angajaților civili! Le doresc să fie sănătoși, fericiți și să îndeplinească datoria profesională cât mai mult timp”,* ne-a relatat Aurelia Guțu.

Căpitanul Dionisie Cebotarean a pășit în lumea armatei în toamna anului 2008, fiind student al Institutului Militar al Forțelor Armate, iar de atunci îndeplinește cu abnegație obligațiunile constituționale. *„În Brigada I Infanterie Motorizată „Moldova” sunt din 2012. După finalizarea studiilor am ales să fiu repartizat în această unitate, deoarece sunt originar de la nordul țării și am o atracție deosebită pentru această zonă. Dețin funcția de comandant companie geniu. Pentru mine arma geniu este foarte importantă și vitală. Avem un șir de activități care*

trebuie îndeplinite. Recent am avut o misiune în satul Lencăuți, raionul Ocnița, unde s-a depistat un proiectil de 105 mm de tip german, care a fost neutralizat și distrus în condiții de maximă securitate. Sunt nespus de bucuros să fiu parte a Armatei Naționale și mai ales a Brigăzii „Moldova”. În tot acest timp, am avut ocazia să particip la diferite cursuri, am fost detașat în misiunea de menținere a păcii în Kosovo. În luna mai sunt preconizat pentru a pleca la studii în Statele Unite ale Americii. Brigada I este o unitate specifică cu militari onești și devotați profesiei nobile de apărători ai Patriei. În contextul sărbătorii, le urez camarazilor să fie sănătoși și binecuvântați de Dumnezeu, să continue să îndeplinească obligațiunile cu abnegație și să nu uite că acest domeniu cere devotament, credință, inițiativă și curaj”, a menționat căpitan Dionisie Cebotarean.

Un alt militar care ne-a comunicat despre specificul funcției pe care o deține și cum se reflectă aceasta asupra prestației unității în care activează, este maiorul Vsevolod Serdiuc. Potrivit acestuia, cariera armelor se construiește greu, iar ca să faci față tuturor cerințelor trebuie să treci prin etapele care sunt specifice regimului cazon. „Sunt locțiitor comandant de Batalion Infanterie Motorizată. Această funcție presupune organizarea și desfășurarea instruirii efectivului la pregătirea de luptă. Brigada „Moldova” este o unitate dezvoltată cu militari profesioniști, gata de a îndeplini orice misiune formulată de către eșalonul superior. A fi titular al acestei unități de elită este o mândrie și o onoare. Din anul 2009 îndeplinesc serviciul militar prin contract. În tot acest timp am parcurs toate gradele militare, începând de la soldat și ajungând la maior și sper ca în continuare să ating noi înălțimi. Nu regret că am ales acest

drum și sunt bucuros că fiind militar al Armatei Naționale am avut posibilitatea să cresc și să mă dezvolt în continuare. În contextul aniversării aduc sincere felicitări cu cele mai calde urări de bine, împliniri profesionale, sănătate și prosperitate. Îndemn toți camarazii să continue să muncească pentru binele unității”, a menționat ofițerul.

A fost încorporat în luna ianuarie curent. Vorbim despre soldatul clasa III Victor Bodorin, care îndeplinește serviciul militar în termen în cadrul Brigăzii de Infanterie Motorizată „Moldova”. Tânărul ne-a mărturisit că odată intrat pe teritoriul unității a realizat că viața cazon va fi diferită de cea până la încorporare. „Deși îndeplinesc serviciul militar de trei luni, am reușit deja să însușesc multe lucruri noi. Arta militară am îndrăgit-o de la bun început, un lucru mai dificil a fost adaptarea la noul regim, dar cu timpul m-am obișnuit. Datorită atitudinii superiorilor și a modalităților de instruire am ajuns să realizez că a fi militar nu e doar o simplă profesie, ci un mod de viață. În viitor planific să devin militar prin contract și să continui să fiu parte a Forțelor Armate”, a afirmat tânărul ostaș.

Această unitate a confirmat de-a lungul timpului rolul său esențial ca factor de stabilitate și scut de nădejde în regiunea de nord a țării. Ne exprimăm toată apreciere pentru efectivul unității, dorindu-le sănătate, ani prosperi în serviciul Patriei și ascensiune profesională!

Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova” din Bălți a fost creată la 10 aprilie 1992, prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

Locotenent major Irina ȚURCAN

NEVOIA DE PERFORMANȚĂ

- Apogeul profesional poate fi atins doar prin multă muncă și implicare. În țară sau peste hotare, indiferent de condițiile meteorologice, militarii Armatei Naționale continuă să se instruiască intensiv pentru a-și fortifica abilitățile de luptă și apărare. Primăvara a început cu „foc” pentru oamenii cu epoleți, testați din punct de vedere practic la mâniarea armelor.

Artileriști Brigăzii II Infanterie Motorizată, de exemplu, au participat la exercițiul bilateral „Scutul de Foc 23.1”, desfășurat la Centrul Secundar de Instruire pentru Luptă Smârdan în România. Deși vremea le-a fost potrivnică militarilor, antrenamentele au urmat conform scenariului. Prin ploaia mărunță și rece, artileriști au continuat să execute diferite secvențe practice și manevre de forțe. Activitățile au fost din cele mai diverse, începând cu dislocarea structurilor, instruire în comun, culminând cu executarea tragerilor de luptă. Salvă după salvă, toate țintele au fost nimicite, susține superiorului contingentului moldovenesc, locotenent-colonel Anatolie Cojușnean.

în domeniul artei militare și sunt responsabili”, a menționat locotenent-colonel Anatolie Cojușnean.

Motivată de a trăi o nouă experiență, locotenentul Dorina Lupu, comandant al plutonului trageri, a decis să aplice pentru această oportunitate din dorința de a-și depăși propriile limite. Datorită efortului comun, comenzile superioare au fost executate în parametri stabiliți, afirmă ofițerul. În același context, militarul a reiterat importanța cooperării militarilor români cu artileriștii din țara noastră în vederea sporirii capacității de luptă și creșterii capabilităților militare: „Activitățile organizate în poligoane sunt benefice și productive din punct de vedere al instruirii, pentru că ne oferă

Potrivit ofițerului, plutonul de artilerie moldovenesc a fost format din 25 de militari. Un element de noutate a constituit participarea, în premieră, a soldaților în termen. „Datorită bunei conlucrări cu militarii de peste Prut, contingentul nostru a avut parte de o instruire organizată la cel mai înalt nivel. Exercițiul a fost un bun prilej de a ne antrena în comun, perfecționându-ne deprinderile practice. Toți au rămas impresionați, în special cei 18 soldați care îndeplinesc serviciul în termen, deoarece pentru ei a reprezentat o etapă nouă. Doritori s-au înregistrat mulți, însă au fost selectați tinerii care în timpul cătăniei au dovedit că sunt cei mai buni

posibilitatea să demonstrăm ceea ce știm, dar și să facem schimb de informații necesare îndeplinirii scopurilor propuse. Efortul și măiestria noastră a fost apreciată și de către comandantul Batalionul 335 Artilerie din România”.

Un aspect inedit este faptul că foștii studenți ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, care au mai participat la exercițiul respectiv, au revenit în acest an în calitate de comandanți de plutoane, asigurând continuitatea activității. Despre emoțiile trăite pe tărâmul românesc mi-a împărtășit și locotenentul Vadim Culibaba. Deși nu este la primul contact cu poligonul Smârdan, impresiile de această dată

au prins un alt contur. „Centrele de instruire ne oferă un feedback real al tragerilor. În funcție de rezultat, înțelegem ce nevoi de îmbunătățire sau corectare a anumitor deprinderi sunt necesare. În poziția de student am avut de înfăptuit unele sarcini, iar în cea de ofițer – altele, cu un mai mare grad de responsabilitate. Cooperarea ne-a definit ca și echipă, garantul succesului fiind implicarea fiecăruia”, a spus locotenentul Vadim Culibaba.

Pentru cei 18 militari în termen, experiența pe care au trăit-o în România este unică în felul ei, or, peste 7 luni când se vor demobiliza, s-au putea să nu mai aibă posibilitatea să fie martori activi la asemenea evenimente. Soldatul Constantin Basoc spune că niciodată nu s-ar fi gândit la posibilitatea antrenării practice în afara granițelor țării, oferită de Armata Națională: „Pregătirea temeinică, ambiția și caracterul puternic sunt criteriile care mă definesc și ca om, și ca fecior al Patriei. Sunt recunoscător pentru că superiorii mei m-au selectat să particip la activitățile de instruire sub denumirea „Scutul de foc” și să asigur calculul necesar. Am fost impresionat de pregătirea și profesionalismul militarilor români, de modul lor de executare a tragerilor și spiritul de echipă manifestat. Atunci când întâlneam neclarități, întotdeauna erau receptivi să ne ajute”.

“

Activitățile organizate în poligoane sunt benefice și productive din punct de vedere al instruirii, pentru că ne oferă posibilitatea să demonstrăm ceea ce știm, dar și să facem schimb de informații necesare îndeplinirii scopurilor propuse. Efortul și măiestria noastră a fost apreciată și de către comandantul Batalionul 335 Artilerie din România

”

„Scutul de foc” este un exercițiu de instruire în comun pentru subunitățile de artilerie terestră fiind organizat de către România și Republica Moldova anual, începând cu 2015, având ca obiective realizarea interoperabilității, îmbunătățirea procesului de coordonare a operațiilor în cadrul multinațional și antrenarea cu folosirea tacticilor și procedurilor comune. Acesta este inclus în Planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2023.

Continuare în pag. 8

Continuare din pag. 7

○ NOUĂ EDIȚIE A EXERCITIULUI „JCET”

„Lupte” de antrenament s-au dat și la Centrul de Instruire al Armatei Naționale de la Bulboaca, în cadrul exercițiului multinațional „Joint Combined Exchange Training - 2023” (JCET), desfășurat în perioada 27 martie - 7 aprilie curent. Vremea a fost un adversar dur, însă înfruntat cu ușurință de militarii moldoveni, români, americani și britanici. Acțiunile practice din faza finală au fost urmărite de comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, oficiali din cadrul Ministerului Apărării și Marelui Stat Major, precum și atașați militari acreditați în țara noastră.

Potrivit scenariului, militarii au executat trageri de luptă din armamentul din dotare și au efectuat exerciții în teren. „În prima săptămână am desfășurat instrucția tragerii, am dezvoltat tehnicile TTP (Tactici, Tehnici, Proceduri) detașamentelor specifice FOS (Forțe pentru Operații Speciale), iar în cea de a doua - acțiuni din întreg spectru FOS. Prestația militarilor a fost una foarte bună. Este un exercițiu benefic, menit să dezvolte pregătirea capacității de luptă în conformitate cu standardele internaționale. Ne dorim continuare activităților pe acest segment”, a menționat un operator forțe speciale al Batalionului 52 Operații Speciale Băneasa-Otopeni din România.

Armonizarea procedurilor de operare standarde, executarea tragerilor în diferite condiții, implementarea noilor tehnologii (observarea cu dronele, orientarea pe timp de noapte etc.) sunt doar câteva dintre obiectivele propuse de partenerii externi și realizate cu succes de militarii moldovenii, spune comandantul Batalionului Destinație Specială „Fulger”, locotenent-colonelul Constantin Cișleanu. „Este pentru prima dată când Forțele Speciale din 4 țări s-au reunit într-un antrenament de o asemenea anvergură. Activitățile de acest fel sunt oportune pentru „beretele verzi” ale armatei, întrucât, de câteva ori pe an, ele participă în comun la un exercițiu de evaluare unde sunt estimate atât pregătirea și planificarea pentru trageri, cât și executarea lor nemijlocită”, a relatat locotenent-colonelul Cișleanu.

Militarii noștri sunt bine pregătiți și au dat dovadă de înalt profesionalism, afirmă unul din „fulgeriștii” moldo-

veni care a înfruntat inamicul improvizat pe colinele Bazei de Instruire Bulboaca: „Particip la JCET din 2016. An de an devine tot mai complex, cu mai multe provocări și cerințe. Am avut acțiuni directe de tip raid, am atacat o clădire cu inamic în interior. În opinia mea, antrenamentele respective sunt direcționate în vederea îmbunătățirii competențelor și abilităților practice”.

JCET-2023 a avut ca obiectiv antrenarea și efectuarea unui schimb de experiență între militarii forțelor speciale moldovenești, române, americane, britanice, precum și creșterea nivelului de interoperabilitate între contingentele participante.

Militarii din cadrul Armatei Naționale sunt prezenți la exercițiul JCET din anul 2009.

Steluța MOSCALCIUC

UN ULTIM
„STOP-CADRU”
PENTRU
VITALIE IOVU...

În memoria fostului subaltern, coleg, camarad și ... OM bun

Seneca spunea: „Viața e ca o piesă de teatru: nu contează lungimea ei, ci cât de bine e jucată”. Nu știu dacă Vitalie a știut această expresie, dar atu-ul său, spus acum mulți ani - „viața trebuie trăită frumos” - are careva sinergie cu expresia filosofului roman... Așa i-a fost de la Dumnezeu - a avut o viață scurtă, dar plină de evenimente, emoții, dramatism și împliniri.

...Când mi s-a spus că Vitalie nu mai este, nu am crezut. Nu cred nici azi... În adâncul sufletului trăiesc cu gândul că dacă nu azi, atunci mâine sau poimâine va suna telefonul, iar de acolo: „Auzi, șefu, am o idee”...

Venind la „Oastea Moldovei” în septembrie 1995, Vitalie și-a legat destinul de instituția militară pentru toată viața. Mai mult, cred că nu voi da greș - a fost cel mai cunoscut și apreciat ziarist militar nu doar în Armata Națională, dar și „după gard”. Era cunoscut de la ministru până la ultimul soldat, deoarece el și aparatul lui foto pe parcursul celor circa 28 ani de militărie au fost martorii oculari la toate evenimentele din viața armatei... Se spune că profesionalismul sau, altfel spus „ochiul” unui fotograf, poate fi apreciat după lucrările sale. Vitalie a fost fotograful căruia i-a fost dat darul de a simți și prinde „stop-cadru” redat de o fotografie. „Stop-cadru” care de multe ori spunea mai mult ca știrile sau reportajele scrise de colegi.

A muncit până în ultimul moment, plecând de la serviciu cu „rucsacul” de idei pentru viitor. „Omul-idee” al „Oastei” a plecat lăsând un gol... Un gol care va fi greu de recuperat, deoarece a plecat o „epocă”. O epocă, care a fost „memoria instituțională a armatei” în fotografii... Bine punctat la acest capitol de un coleg: „Vitalie Iovu a reușit să „îmbrace” armata țării în haina fotografiei moderne”... Așa suntem noi, oamenii, vorba lui Schopenhauer, „rareori ne gândim la ceea ce avem, dar mereu la ceea ce ne lipsește”. Cred că în cazul lui Vitalie Iovu această expresie redă starea de spirit a foarte multor persoane, fiind un fel de „stop-cadru” al sufletelor noastre...

Odihnește-te în liniște, Vitalie.

Vei fi alături de noi și în inimile noastre, căci „viața trebuie trăită frumos”...

Valeriu RUSU

FOTOGRAFUL MILITAR

VITALIE IOVU

A TRECUT LA CELE VEȘNICE

Un profesionist de valoare, un bun coleg de serviciu, un om plin de viață - așa va rămâne în memoria tuturor camarazilor și persoanelor care l-au cunoscut de-a lungul timpului, fotografatul militar Vitalie Iovu, decedat subit în ultima zi de martie. Pentru noi, angajații Centrului Mass-Media Militară (CMMM), instituție unde a activat peste 25 de ani, vestea a fost de-a dreptul cutremurătoare, întrucât am pierdut un coleg sânguinos în munca profesională, un prieten de încredere, un om cu un deosebit simț al umorului... A avut propria parabolă de evoluție, decesul său reprezentând o pierdere imensă pentru întreaga Armată Națională, reflectată pe deplin în cele mai frumoase culori ale fotografiilor sale. Majoritatea subiectelor publicate în revista „Oastea Moldovei” au fost însoțite de imaginile foto „semnate” de sergentul clasa I Vitalie Iovu. Cu siguranță lipsa acestuia va fi resimțită de cititorii fideli ai publicației militare.

„Ce păcat că vom vorbi despre el la timpul trecut...”

Vitalie Ivanovici, așa cum era numit printre cunoscuți, a fost un om pe care întotdeauna am putut conta, o spun într-un gând persoanele alături de care, ani în șir, a servit Patriei. Locotenentul major Mihai Șambra afirmă că Vitalie i-a fost nu doar coleg de birou, dar și camarad de nădejde. „Îl cunosc din 2010. Pe atunci activam în presa civilă și ne întâlneam pe la diverse evenimente militare. Doi ani mai târziu, am participat la cea de a doua ediție a proiectului „24 de ore în Armata Națională”, unde l-am descoperit și ca personalitate. El m-a motivat să mă alătur oamenilor în uniformă pentru a contribui împreună la mediatizarea evenimentelor din structura de apărare. Din 2017 am lucrat cot la cot pe acest segment. Vitalie mi-a fost mai mult decât coleg... mi-a fost un prieten adevărat”. Ofițerul Șambra susține că au împărțit nu doar pasiunea pentru lumea cazonă urmărită prin obiectivul tehnicii foto-video, dar și cea pentru pescuit și biliard. „Ne ajutam reciproc, familiile noastre au legat o frumoasă relație de amicie. Vestea despre deces a venit ca un trăsnet, mi-e greu să accept lipsa lui.

“

A fost un om talentat, a făcut fotografii de colecție, fotografii care au „vorbit” uneori mai mult decât textele noastre. Pentru talentul lui a fost apreciat de întreaga armată. A scris puțin, dar frumos. Două titluri de articole mi-au rămas în memorie. E vorba de - „Eu și baioneta întâmpinând zorile” și „În Kosovo au înflorit caișii”.

”

Oastea Moldovei

Deși nu avea studii în domeniul regiei, stăpânea bine simțul imaginii. Atunci când întâlneam divergențe, știa cum să-și argumenteze poziția și să se impună ca om al creației. Poate nu toți cunoșteau, însă el contribuia și la etapa de producție a emisiunii militare „INFORMAT”. Întreaga echipă a Centrului Mass-Media Militară și-a unit eforturile în vederea organizării ceremoniei de înmormântare. Chiar dacă sunt puternic în fața emoțiilor, mi-au dat lacrimile când pentru el a răsunat ultima dată Imnul de stat, iar militarii prezenți la funerării i-au prezentat un ultim onor”, mi-a comunicat, vădit emoționat, locotenent major Mihail Șambra.

Îngrozită de trecerea la cele veșnice a fotografului militar a fost și maiorul Ecaterina Bodrug, ofițer de presă în cadrul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată. Militarul a mărturisit că: „Ultima discuție am avut-o în seara de pomină și nimic nu prevestea tragedia. Era vesel și plin de viață, așa cum îl știam. M-a rugat că să îl ajut cu nr. de contact al unui militar. A doua zi, am aflat despre deces. Nu-mi venea a crede, mă gândeam că poate fi o glumă proastă de întâi aprilie...și totuși, cine ar avea așa tupeu?! Și acum îmi vine greu să conștientizez că Vitalie nu mai e printre noi. De-a lungul anilor am avut o colaborare frumoasă, apelând deseori la ajutorul lui, niciodată nu m-a refuzat. Sunt profund îndurerată de plecarea sa dintre noi”.

Printre cei care au participat la procesiunea de înmormântare a fost și locotenent-colonelul (r) Diana Grădinaru, fosta colegă de redacție a regretatului fotograf. Jurnalista a menționat că de-a lungul carierei militare au legat o frumoasă prietenie, bazată pe încredere și sprijin. „L-am cunoscut pe Vitalie acum 25 de ani, la Oaste. La „Oastea Moldovei”. Eram studentă în anul cinci de facultate. Inițial am venit pentru un stagiu practic, după care, redactorul-șef de atunci, Valeriu Rusu, m-a angajat cu acte-n regulă. Vitalie a fost unul dintre primii colegi de redacție cu care m-am împrietenit. Eu veneam din mediul civil, nu știam prea multe despre armată, iar el m-a învățat, dacă pot să mă exprim așa – alfabetul militar. Cu el am mers în cele mai multe deplasări în garnizoanele militare și tot cu el am fost la primul exercițiu militar în afara țării – în Ucraina. Avea un motto – „Viața trebuie trăită frumos”. Și el a trăit-o frumos. Ce păcat că vom vorbi despre el la timpul trecut... A fost un om talentat, a făcut fotografii de colecție, fotografii care au „vorbit” uneori mai mult decât textele noastre. Pentru talentul lui a fost apreciat de întreaga armată. A scris puțin, dar frumos. Două titluri de articole mi-au rămas în memorie. E vorba de - „Eu și baioneta întâmpinând zorii” și „În Kosovo au înflorit caișii”. Primul l-a scris în timp ce executa serviciul militar în termen, al doilea, când a plecat în prima misiune externă”. Locotenent-colonelul (r) Grădinaru speră ca în muzeul armatei să se găsească un spațiu pentru fotografiile militarului și cu anumite ocazii, să se organizeze și expoziții.

Pe ultimul drum cu onoruri militare

După amiaza zilei de 3 aprilie, corpul neînsuflit al militarului a fost adus pentru ultima dată pe teritoriul instituției de apărare, unde foștii colegi și-au luat adio de la el, într-o mare de lacrimi, flori și emoții. Ulterior, sicriul a fost depus la Mănăstirea Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron (Ciuflea) din Chișinău. O zi mai târziu, un sobor de preoți, majoritatea dintre ei militari, în frunte cu arhimandritul Nicolae Roșca, au oficiat slujba de pomenire. După, cortegiul funerar a pornit către cimitirul municipal „Sfântul Lazăr”. În acea zi cu o grea încărcătură emoțională, au plâns nu doar rudele și colegii de serviciu, dar și cerul. A plouat neconținut. Funeraliile au fost asigurate protocolar de Garda de Onoare și Orchestra Prezidențială.

Fotografu Vitalie Iovu, născut la 10 octombrie 1975, originar din satul Ciopleni, raionul Criuleni și-a început cariera profesională în anul 1995 la ziarul „Moldova Suverană”, în calitate de fotoreporter netitular. Maestrul Tudor Iovu, a fost cel care l-a inspirat, l-a îndrumat și i-a insuflat dragostea față de arta fotografică. În același an a debutat ca fotoreporter militar la Ministerul Apărării, în cadrul redacției ziarului „Oastea Moldovei”, unde a activat până în ziua decesului subit.

Steluța MOSCALCIUC

*Dorința unui militar e ca fiecare zi
să fie în DO major*

„Rockul, genul meu preferat, are mai multe subgenuri.
Astfel, că el un catalizator și tot el e un pacificator,
un promotor al valorilor sociale pozitive, cum e Beatles,
AC/DC, etc. Chitara în rock nu face compoziție de una
singură. Rockul înseamnă echipă, în care fiecare instrument
se completează. Dacă vrei să influențezi un popor prin
muzică, trebuie să-i cunoști rădăcinile istorice.”

Locotenent Andrei GHERVAS, chitară

MAI

Lu	1	8	15	22	29
Ma	2	9	16	23	30
Mi	3	10	17	24	31
Jo	4	11	18	25	
Vi	5	12	19	26	
Sb	6	13	20	27	
Du	7	14	21	28	

PAȘTELE: ISTORIE ȘI TRADIȚIE

Învierea Domnului este o sărbătoare religioasă a sufletului, care poartă în sine o semnificație și o încărcătură spirituală deosebită. Paștele are o însemnătate aparte pentru fiecare dintre noi, aducând speranță și credință în tot ceea ce este mai bun.

An de an, în Armata Națională se obișnuiește să fie sărbătorite toate evenimentele religioase. Ca de fiecare dată, o parte din soldații în termen au mers în concediu la baștină pentru a marca, alături de cei dragi Învierea Domnului. Astfel, în ziua de Paști, militarii rămași în unități, au avut pe masa de sărbătoare bucate tradiționale: ouă roșii și cozonac. În timpul celor șapte săptămâni ale postului mare doritorii au avut oportunitatea de a participa la un șir de activități cu caracter educativ și religios.

Despre emoțiile trăite, dar și cum au sărbătorit Învierea Domnului, ne-au povestit ostașii din cadrul Regimentului de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”.

Soldat cl. III Dumitru Chiorescu din Batalionul Poliție Militară, ne-a mărturisit că este pentru prima dată când sărbătorește sfintele Paști departe de cei dragi: „Cu o săptămână înainte am fost internat în spital, acolo am mers la biserică m-am spovedit și împărtășit. După părerea mea, această zi trebuie sărbătorită în sânul familiei. Chiar dacă nu am mers acasă de Paști, am savurat din plin mâncarea tradițională și am petrecut timpul util alături de camarazii mei. Suntem recunoscători celor care ne-au făcut ziua mai frumoasă și că pe masa de sărbătoare nu a lipsit mâncarea tradițională. În contextul sărbătorilor pascale am scris și o poezie”.

Și iată că e Paște iar,
Și cât este de minunat.
Când toți în loc de „bună ziua”
Spun clar: „Hristos a înviat!”

Soldat cl. III Vladimir Krasnov susține că de fiecare dată când se apropie aceste sărbători trăiește sentimente de bucurie și satisfacție. „Sunt fericit când duminica se strâng la masă toate rudele apropiate, alături de care mă simt împlinit. De Paște am fost la baștină, de dimineață am mâncat sfințit, am ciocnit ouă roșii, după care am mers cu părinții la cimitir pentru că de Blajini voi fi în unitate. Mama a pregătit ca de obicei mâncare specifică acestei sărbători”, ne-a relatat ostașul.

Pentru soldat cl. III Sorin Ciobanu sărbătorile pascale reprezintă un prilej de bucurie. „Sunt încântat că mi s-a oferit posibilitatea de a sărbători acasă alături de cei dragi. În ajun sora a coptască și cozonaci după rețeta bunicii noastre. De dimineață am sunat-o pe mama care este plecată peste hotare și am salutat-o cu tradiționalul Hristos a înviat, am stat la masă după care am mers la rude în vizită”, ne-a destăinuit tânărul.

Sărbătoarea Învierii Domnului sau Paștele este cea mai mare, cea mai însemnată și cea mai așteptată sărbătoare a creștinilor susține capelanul Batalionul 22 Menținere a Păcii. „Bogăția datinilor și obiceiurilor pascale vorbesc despre credința puternică în Patimile răscumpărătoare și Învierea Domnului. De aceea, ele trebuie păstrate nealterate și transmise din generație în generație. Astfel, trebuie să îi determinăm pe cei tineri și nu numai să le cunoască și să le respecte. Datoria morală față de jertfa Mântuitorului Iisus Hristos, dar și față de educația moral religioasă și cultural artistică ce le-o datorăm militarilor noștri ne îndeamnă la acest demers educativ”, afirmă preotul Grigore Costin. Potrivit acestuia, în cadrul instituțiilor structurii de apărare se desfășoară ședințele care au obiective bine stabilite: „Ține de datoria noastră să contribuim la dezvoltarea deprinderilor de comportamente adecvate în receptarea valorilor morale, religioase, de cultură și civilizație tradițională din țară, să-i facem să conștientizeze care este semnificația și importanța sărbătorii Învierii Domnului. Scopul nostru este de a dezvolta interesul militarilor pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor pascale în zona rurală, dar și stimularea creativității prin confecționarea de felicitări, pictarea ouălor și a icoanelor pe sticlă. Aceste aspecte ale vieții promovate, odată acceptate în plan interior, devin mod de viață, care aduc bucuria sărbătorii pascale. Sfântul Apostol Pavel spune în mod clar: „Iar dacă Hristos nu a înviat, zadarnică este credința voastră” (I Cor. 15, 17). Adevărul și puterea credinței se datorează marelui eveniment al Învierii lui Hristos. Fără acest adevăr, creștinii sunt «mai de plâns decât toți oamenii» (I Cor. 25, 19).

În context, protoiereu Grigore Costin a mai spus că tradiția ortodoxă vedește faptul că, prin moartea lui Hristos, stăpânirea morții a fost zdrobită cu totul. De aceea, în Biserică se întonează: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând...”.

Locotenent major Irina ȚURCAN

Urări pascale din partea contingentului UNIFIL1

În contextul sărbătorilor pascale cu mesaje de felicitare au venit militarii detașați în misiunea de menținere a păcii din Liban.

Comandantul contingentului, căpitanul Nicolae Ținevschi a transmis celor rămași acasă: „Acum, în ajun de sărbătoare, gândurile militarilor din cadrul contingentului UNIFIL1 se îndreaptă nemijlocit către familii, soții, copii, părinți, frați, surori și către toate persoanele dragi sufletelor, dar nu în ultimul rând și către toți militarii și angajații civili care fac parte din marea familie a Armatei Naționale. Cu acest prilej, din numele întregului

efectiv adresez tuturor creștinilor cele mai alese urări de bucurie, fericire, prosperitate și sănătate. Sărbătoarea divină să reverse asupra Dumneavoastră belșug, bunăstare și să Vă umple sufletele și casa cu lumină. Fie ca bucuria Învierii Domnului să vă aducă în suflet liniște, pace și fericirea de a petrece aceste clipe magice alături de cei dragi.”

Deși sunt departe de casă pacificatorii moldoveni nu renunță la tradițiile ce ne definesc ca neam, susține sergent cl. II Gheorghe Darii: „Chiar și aici, departe de casă, în Republica Libaneză, magia sfințelor sărbători de Paști se face simțită. Noi, militarii Armatei Naționale, oriunde nu ne-am afla, nu ezităm să creăm condițiile corespunzătoare pentru a înfrumuseța această zi specială cu tradiționalele ouă roșii și pască, și vrem să asigurăm familiile că singurul lucru care lipsește aici, în misiune, este căldura fizică. Gândurile și trăirile sunt mereu acasă, alături de voi.”

În ajun de sărbătoare gânduri frumoase ne-a împărtășit și sergentul major Andrei Cojocar: „În fiecare an, în atmosfera primăverii, creștinii ortodocși sărbătoresc una din cele mai importante sărbători din calendarul creștin, învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu. Sărbătoarea Paștelui este ziua, pe care o simțim intens, grație valorii ei spirituale și care ne face să trăim clipe

de bucurie și pace interioară. În această zi, vrem să fim împăcați cu noi înșine, să ne iertăm reciproc și să împărtășim bunătatea cu cei care ne înconjoară.”

TENDINȚA DE A REUȘI MEREU

■ „Nimic nu este imposibil pentru cel care încearcă” spunea celebrul strateg și conducător militar al antichității, Alexandru Macedon. Această frază poate fi atribuită perfect și locotenent-colonelului Alin Isac, comandantul Batalionului Comunicații și Apărare Cibernetică al Armatei Naționale (BCAC), care timp de mai bine de două decenii activează în domeniul comunicațiilor și informaticii.

Atunci când îți cunoști cu precădere dorințele ai motivația și puterea necesară ca să ajungi cât mai curând spre realizarea acestora. „Fiecare om se naște pe pământ având un vis, iar dorința cea mai mare este de a-l îndeplini. Mi-am îndreptat atenția spre cariera armelor încă din școală, iar visul meu de atunci era să fiu util societății și să-mi construiesc viitorul acasă”, a comunicat ofițerul.

Locotenent-colonelul Alin Isac a fost încorporat în serviciul militar în termen în toamna lui '99. Ulterior, acesta a optat pentru o carieră militară, astfel a decis să se înscrie la Colegiul Militar „Alexandru cel Bun”, actualmente Academia Militară a Forțelor Armate. Potrivit ofițerului această instituție de învățământ l-a marcat atât din punct de vedere emoțional, cât și profesional. „După depunerea jurământului de credință Patriei și îndeplinirea serviciului militar în termen aveam obiective clar stabilite și am decis să continui această cale. Anii studenției pentru mine au fost o adevărată provocare, anume atunci am dobândit anumite calități, am învățat că dacă îți dorești ceva cu adevărat, trebuie neapărat să depui mult efort. Îmi amintesc cu zâmbetul pe buze despre acea perioadă și țin să menționez că toate amintirile de atunci fac parte din viața noastră, datorită lor suntem astăzi ceea ce am ajuns să fim”, s-a arătat convins ofițerul.

De-a lungul carierei a deținut multe funcții care i-au permis să-și dezvolte abilitățile profesionale. „După absolvirea colegiului în anul 2003 am fost repartizat pentru continuarea serviciului militar în Regimentul de Transmisiuni „Basarabia” unde am activat ca șef grupă reparație a tehnicii de transmisiuni. După finalizarea studiilor am obținut gradul de locotenent. Funcția actuală presupune managementul și conducerea Batalionului Comunicații și Apărarea Cibernetică”, a spus militarul.

A ținut pasul perfecționării și a aplicat de mai multe ori la cursuri atât naționale, cât și internaționale. Din spusele locotenent-colonelului Isac atunci când oamenii continuă să își consolideze capacitățile, succesul vine de la sine. „Am avut oportunitatea să mă specializez la diverse cursuri care au avut loc în Republica Moldova, dar și peste hotarele ei. În anul 2010 am absolvit cursul de comandant companie Logistică în Republica Federală Germană în orașul Bremen. Am participat ca observator la exercițiul „CETATEA-2016”(CISEX) în România. Un an mai târziu tot în cadrul exercițiului multinațional CISEX am participat la conferința finală de planificare. De-a lungul carierei, armata mi-a oferit multe posibilități de a mă dezvolta multidimensional”, a specificat sursa.

La întrebarea ce înseamnă pentru el să fii parte a structurii de forță, ofițerul nu a ezitat să ne răspundă: „A fi militar al Armatei Naționale este o onoare și o mândrie. Această profesie este bine organizată și se bazează pe o disciplină de fier, presupunând în primul rând dragostea de țară și neam. Doar prin vocație poți fi adevărat apărător al Patriei”, ne-a spus ofițerul.

Pentru locotenent-colonelul Alin Isac, familia are un rol și o semnificație aparte. Pe parcursul anilor alături i-a fost soția, iar împreună educă două fetițe. „Fără dubii, familia reprezintă izvorul nesecat de dragoste. Este important ca în orice familie să existe încredere și înțelegere reciprocă, iubire și grijă unul față de celălalt. Familia este cel mai important lucru pentru fiecare om, deoarece anume în sânul familiei se pun bazele educației, iar copii învață ce este bunătatea, generozitatea, respectul și responsabilitatea pentru acțiunile lor. Copiii trebuie să le cultivăm încă din copilărie dragostea de țară și neam”.

Aflându-ne în vizită în biroul de serviciu am observat o mulțime de obiecte care din spusele militarului au fost colecționate timp de mai mulți ani. Întrebat de unde vine pasiunea de a aduna asemenea mostre, dânsul ne-a relatat că îi place să combine utilul cu plăcutul și că a descoperit acest interes între timp. „Gadgeturile de cândva au fost cu adevărat impresionante. Cred că există un romantism uimitor în tehnică veche. Trecând cu privirea peste ele te poți scufunda în nostalgie. Se zice că de la bun început telefoanele erau considerate ca fiind o sursă de mândrie și un obiect de invidie asta până la apariția a zeci de mărci care au luat cu asalt piața digitală. Pe lângă telefoane mobile colecționez și

alte aparate și mecanisme. De-a lungul anilor pasiunea mea pentru gadgeturi vechi s-a transformat într-un hobby. Chiar și pe holurile unității puteți observa obiecte aranjate frumos, ce au fost adunate nu doar de către mine, ci și de alți colegi care au preluat pasiunea mea”, a specificat sursa.

Totodată, militarul ne-a relatat că fiecare om este liber să-și aleagă propriul drum, iar acest lucru trebuie făcut conștient. Profesia de apărător al Patriei este una dificilă și impune multe sacrificii. „Mai întâi de toate un militar trebuie să fie curajos, echilibrat și hotărât în tot ceea ce face. Prin propriul exemplu îndemn tânăra generație să îndeplinească serviciul militar în termen indiferent de circumstanțe, iar dacă vor rămâne impresionați de viața cazonă să opteze pentru o carieră în rândurile Forțelor Armate. Țin să menționez că profesia de militar nu implică doar infanterie și artilerie, în spatele structurii de apărare sunt multe alte specialități la fel de importante”, a menționat, pe final, locotenent-colonelul Isac.

P. S.: După realizarea acestui material locotenent-colonel Alin Isac a fost avansat în funcția de locțiitor șef J6 Direcția comunicații și sisteme informaționale, cu acordarea gradului militar „colonel”. Cu acest prilej îl felicităm și îi urăm succes în cariera militară!

Locotenent major Irina ȚURCAN

O primăvară de vis, plină de dăruire de viață

Militarii și angajații civili ai Armatei Naționale au donat sânge și plasmă în cadrul campaniei cu genericul „O primăvară de vis, plină de dăruire de viață”.

Acțiunea a fost organizată în comun cu Centrul Național de Transfuzie a Sângelui.

Prezent la activitate, ministrul Apărării Anatolie Noșatii a menționat oportunitatea fiecăruia dintre noi și contribuția pentru a le întinde o mână de ajutor persoanelor aflate în impas. *„Consider activitatea respectivă, nobilă și pozitivă. Totodată, participând la această campanie mă simt împăcat cu gândul că fac ceva bun. De asemenea mă strădui să-i încurajez și pe ceilalți colegi pentru a susține sistemul medical din țară”,* a reiterat șeful instituției de apărare.

Potrivit șefului Direcției medico-militare a Mare-lui Stat Major, colonel Alexandru Leșan, peste 400 de militari în termen și pe contract, studenți ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, precum și funcționari, au donat sânge la punctele de colectare din unitățile militare din garnizoanele Chișinău, Bălți și Cahul. *„Armata Națională nu a rămas indiferentă față de această campanie implicând întreg sectorul de apărare al statului. Donarea de sânge este salvarea unei vieți omenești. Îndemn toți cetățenii Republicii Moldova să participe activ la campaniile respective”.*

Un donator fidel este colonelul Ion Rotaru, care a menționat că participă frecvent la asemenea activități: *„A devenit o tradiție frumoasă ca militarii Armatei Naționale să se implice activ în promovarea modului sănătos de viață, în special la completarea rezervei cu sângele și plasma necesară. Pentru mine este o deosebită onoare să iau parte la asemenea campanii. Astăzi sunt la a 11-a donare*

și o fac de fiecare dată din plăcere. Ținând cont de faptul că am și grupa întâi negativă care este compatibilă pentru a fi donată celorlalte grupe, mă prezint cu cea mai mare satisfacție și împăcare sufletească de fiecare dată când sunt chemat la astfel de activități”.

Entuziasmați și decisi de corectitudinea gestului făcut, militarii în termen au spus că sunt mândri să participe la campania de donare „O primăvară de vis, plină de dăruire de viață”.

„Sunt bucuros să fiu astăzi prezent aici, alături de camarazi, pentru a dona sânge și a salva vieți. Aici fiecare își aduce aportul său prin faptul că putem dărui un zâmbet cuiva, căruia în urma transfuziei cu succes a sângelui, va deveni sănătos și plin de energie”, a comunicat soldat clasa III Vitalie Blanari.

Completându-și colegul său, soldat clasa III Cătălin Buga a specificat că chiar dacă este la prima donare de sânge, probabil vor mai urma și altele. *„Sunt sigur că am făcut ceea ce trebuia, donând sânge înțelegi că dai o șansă în plus la viață unei persoane aflate pe patul de spital”,* a punctat militarul.

În anul 2022 circa 2000 de militari în termen și pe contract, precum și angajați civili ai Armatei Naționale au donat benevol sânge și plasmă în cadrul campaniilor organizate în parteneriat cu instituțiile specializate din țară.

Locotenent Andrei GHERVAS

Scriitoarea franceză George Sand a spus că: „Există o singură fericire în această viață: să fii iubit și să iubești”. Într-o astfel de atmosferă își petrece viața alături de soția sa, veteranul de război, Valeriu Dădău. În pofida faptului că în urma luptelor de pe teritoriul Afganistanului, Valeriu Dădău a fost schilodit, pierzându-și ambele picioare, acesta continuă să fie fericit alături de familia sa.

DRAGOSTEA ÎNVINCE MEREU

Veteranul susține că războiul din Afganistan a marcat o etapă crucială în viața acestuia, prin faptul că a căpătat o experiență unică, dar a fost și supus unor încercări cărora doar cei puternici și curajoși le pot face față: „Am început pregătirea militară cu durată de șase luni în Turkmenistan, ulterior, împreună cu regimentul am fost dețasați la Kabul. Odată ajunși acolo am fost primiți violent, cu atacuri frecvente acompaniate de împușcături și explozii și în astfel de condiții am rezistat un an și jumătate. Vorbind de trauma suferită pot spune că acest lucru s-a întâmplat în timpul unei patrule de zi. Eram în tanc împreună cu camarazii și supravegheam cărarea care intersecta baza militară cu linia de aprovizionare. Am auzit un zgomot puternic după care am simțit impactul exploziei. Am fost prinși într-o ambuscadă unde forțele inamice au tras din aruncătorul de grenade în blindată, în cele din urmă tancul a fost cuprins de flăcări, iar toți militarii, inclusiv și eu am sărit din el. Ajunși nu departe de locul ambuscadei am nimerit pe un teren minat. În urma deflagrației unei mine am rămas fără ambele picioare. Datorită susținerii din partea familiei mele am trecut cu bine peste toate cele întâmplate și acum suntem fericiți și mândri de o asemenea legătură strânsă”.

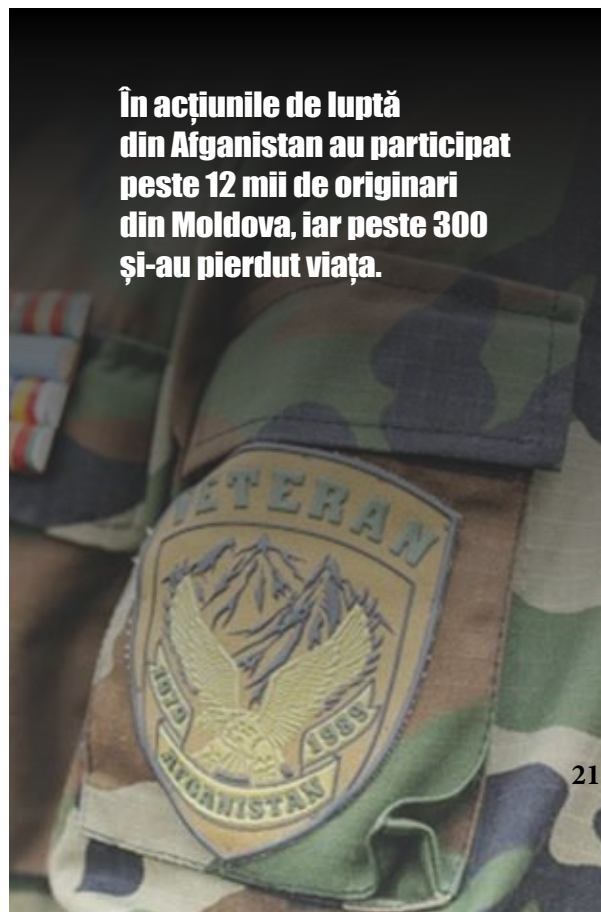
La rândul său, soția veteranului, Ana Dădău afirmă că se mândrește de soțul său și de faptul că a putut crea o familie puternică și unită, în pofida încercărilor la care i-a pus soarta: „Când s-a născut primul copil aveam foarte multe activități. Împreună cu soțul ne implicam în tot ceea ce ține de gospodărie. Noi unul fără celălalt nu putem. Anul acesta se împlinesc 40 de ani de când ne-am căsătorit. Am ajuns cu bine la nunta de rubin și ne bucurăm enorm că am crescut doi copii educați, inteligenți și buni la suflet”.

Veteranul Valeriu Dădău ne-a mai spus că după ce a revenit acasă lăsând în spate capitolul zbuciumat al războiului, a înțeles că merge pe drumul dragostei: „Alături de soția mea mă simt dorit, iubit și susținut. Lângă ea am găsit liniștea sufletească și am clădit fundamentul familiei noastre. Dragostea învinge mereu. Mergem doar înainte!”

Anul curent s-au împlinit 34 de ani de la retragerea trupelor sovietice din Afganistan. În acțiunile de luptă din Afganistan au participat peste 12 mii de originari din Moldova, iar peste 300 și-au pierdut viața.

Locotenent Andrei GHERVAS

În acțiunile de luptă din Afganistan au participat peste 12 mii de originari din Moldova, iar peste 300 și-au pierdut viața.

„ÎN ARMATĂ SE MĂNÂNCĂ BINE”

Dacă în mediul civil, alimentația sănătoasă este o opțiune pentru fiecare individ, atunci în Armata Națională ea constituie o axiomă, respectată cu strictețe. Meniul pentru fiecare zi a săptămânii este întocmit în urma unor calcule exacte, ținându-se cont de normele aprovizionării cu produse alimentare a militarilor.

MUNCA ÎNCEPE LA 3:30 ȘI IMPLICĂ MULTĂ STRĂDUINȚĂ

Carnea, legumele (atât în stare proaspătă, cât și cele prelucrate termic) produsele făinoase, ouăle, conservele de pește și diferite tipuri de crupe sunt principalele componente din care se formează meniul zilnic. Cei care au grijă ca în farfuriile ostașilor să ajungă bucate de calitate sunt tot soldați, absolvenți ai școlilor profesionale sau ai cursurilor de instruire în domeniul culinariei. Munca bucătarului superior începe la 3:30 și implică multă străduință. Trei ore mai târziu, în serviciu, se prezintă și ceilalți colegi.

În ziua când am mers în Brigada „Ștefan cel Mare” din Chișinău pentru a realiza acest reportaj, meniul de la prânz includea supă cu orez, ragu de legume cu carne, salată de sfeclă roșie fiartă și compot. Mirosul îmbietor emanat de la două cazane electrice pentru prepararea termică a hranei, se simțea de la ușa cantinei și cuprinse întregul bloc alimentar. În cantina ostășească lucrul mergea strună. La ora 10:30, bucătarii, îmbrăcați în cămăși albe peste ținuta de campanie, puneau la punct ultimele pregătiri pentru masa de la amiază. Sunetul emis de hotele de bucătărie era atât de puternic încât abia puteam să deslușesc mesajul comunicat de intervievați, ei însă se înțelegeau din priviri. Pe Danu Țurcanu l-am văzut în timp ce prepara cu grijă supa. El ne-a mărturisit că se află în serviciul Patriei de mai bine de nouă luni, cinci dintre care le-a stat mai mult la plită. Tânărul a fost încorporat la 30 mai 2022, iar întreaga vară a petrecut-o la Centrul de Instruire al Armatei Naționale de la Bulboacă, unde a și deprins bazele militare. „A fi bucătar e mai mult decât o meserie, este o artă ce îmbină creativitatea, îndemânarea, disciplina și o capacitate gustativă rafinată. Timp de doi ani am învățat la școala profesională nr.5 din capitală, ulterior am lucrat în calitate de bucătar într-un restaurant. Experiența dobândită în cele douăsprezece luni de activitate îmi prinde bine, chiar dacă mâncarea pregătită în unitate se aseamănă mai mult cu cea de acasă. Secretul unei rețete reușite constă în implicarea de care dă dovadă bucătarul și, evident, ingredientele de calitate. Noi respectăm toate normele alimentare, poate mai puțin grama-

jul de sare. Din motiv că gusturile sunt diferite, sarea poate fi adăugată. Dimineață am gătit la micul dejun terci de ovăș cu sos de carne de pasăre, ceai și pâine cu unt, iar seara vom oferi ostașilor piure de cartofi, carne de porc în sos și cașcaval topit. Aici mănânc mai des carne decât acasă (spune schițându-și pe față un zâmbet larg). Militarilor în termen care postesc le vine greu la acest capitol, dar...e alegerea fiecăruia, meniul fiind unic pentru toți”. Tânărul mi-a mai împărtășit că o perioadă, cât cantina unității a fost supusă renovării, bucătarii au schimbat plitele electrice pe cele pe lemne. „Deși mi-a fost cam dificil să gătesc la foc, în condiții de câmp, mâncarea ieșea „de milioane”. Era toamnă, iar vremea de afară ne permitea să stăm la cratițe. Gustul inconfundabil al bucatelor de atunci îmi amintea de copilărie și vremurile de odinioară”, a precizat soldatul Danu Țurcanu.

Printre cei care îmbină armonios arta culinară cu cea militară este și soldatul Ion Baractari. Fiecare bucătar își creează propriul concept al muncii sale, iar în timp, prin multă experiență, acesta atinge noi limite. În bucătărie, la fel ca și în alte domenii de activitate, e nevoie de atitudine, de multă muncă, însă, pentru reușită, trebuie și o stare emoțională bună, remarcă tânărul. „Am hotărât să fac serviciul în termen și m-am prezentat benevol la Secția Administrativ-Militară Ștefan Vodă. De 9 luni îmi îndeplinesc datoria constituțională în Brigada 2 Infanterie Motorizată, unitate care în tot acest timp mi-a devenit a doua casă. Aici reușesc să mă afirm pe ambele segmente. Cursurile și experiența în domeniul culinar sunt binevenite. Inițial, am venit cu gândul la carieră militară, însă analizând în amănunte aspectele pro și contra, am renunțat la această idee. Totuși, în instituțiile civile un bucătar e mult mai bine plătit, dar și posibilitățile profesionale de ascensiune sunt altele”, spune Ion.

ORA 13.30. PRÂNzul ESTE GATA.

Militarii în termen sunt așteptați la cantina ostășească. Pluton după pluton, în pas cadențat și pe ritmuri de muzică cazonă, pornesc din sălile de instruire către ospătărie. În câteva minute la bufet se formează o coadă lungă. Bucătarii nu au nicio clipă de răgaz, toate gurile flămânde trebuie hrănite la timp. Liniștea se lasă întreruptă de zgomotul tacâmurilor și foșnetul ținutei de camuflaj.

Soldatul Sergiu Pătrîniche originar din Chișinău, de patru luni deprinde tehnici de luptă și apărare în cea mai importantă școală a bărbăției. În acest răstimp, tânărul și-a completat bagajul de cunoștințe cu informații utile nu doar pentru viața militară, dar și cea civilă. Cât privește rația hranei ostășești, băiatul susține că este normocalorică, adi-

că conține atâtea calorii câte sunt necesare organismului: „În armată se mănâncă bine, o spun fără falsă modestie. Mâncarea e aproape ca la mama acasă, zic „aproape”, pentru că nimic nu se compară cu deliciae pregătite cu multă dragoste de către scumpele noastre mame. Dar, în cantina noastră se gătește, totuși, gustos. Ar fi ideal dacă meniul zilnic ar include mai multe crudități, atât fructe, cât și legume”.

Și soldatul Artiom Cazacu împartășește aceeași opinie privind modul de organizare a alimentației în Brigada „Ștefan cel Mare”. Tânărul mi-a comunicat că bucatele sunt pregătite într-un mediu curat și bine amenajat: „Totul este la cel mai înalt nivel. Produsele sunt de calitate, iar datorită măiestriei celor 6 bucătari noi suntem alimentați bine. Dacă duc dorul pentru un anumit fel de mâncare neregăsit aici, părinții au grijă să mi-l aducă la pachet, fapt pentru care le sunt extrem de recunoscător. Însă, cu toții ne dorim să avem incluse pe lista produselor de consum diverse tipuri de dulciuri, copuri, sucuri și fructe”.

De cealaltă parte, specialiștii din domeniu dau asigurări că urmează mai multe remanieri pe segmentul respectiv. Astfel, șefa Serviciului alimentar din cadrul Marelui Stat Major, căpitanul Elena Colesnic a precizat pentru „Oastea Moldovei” că norma de substituire permite îmbunătățirea meniului zilnic. „În perioadă rece a anului în rația alimen-

tară își au locul doar legumele rădăcinoase moldovenești, întrucât majoritatea dintre cele de import depășesc norma de nitrați. Pentru iarnă, noi cumpărăm castraveți, roșii și varză la borcane. Odată cu apariția produselor autohtone, evident, că trecem la salatele de vară, așa cum se întâmplă în fiecare an. Acum suntem la etapa de inițiere a procedurilor de achiziție a mierii de albină, iar în curând, în premieră pentru Armata Națională, ostașii o vor primi porționată câte 15 gr. Intenționăm să oferim și untul în ambalaj individual, însă, deocamdată, suntem în căutarea soluțiilor, deoarece pe piața internă nu se găsește sub această formă. De asemenea, am înaintat solicitări de a achiziționa crenvurști, mușchi afumat, biscuiți, napolitane, covrigei de trei tipuri (cu mac, vanilie, tărâțe), a comunicat șefa Serviciului alimentar.

Începând cu data de 10 aprilie și militarii angajați în baza de contract sunt asigurați cu rație alimentară din contul și în modul stabilit de Ministerul Apărării. Un proiect de lege în acest sens a fost adoptat de Parlamentul Republicii Moldova.

De menționat că amendamentele adoptate nu se aplică în perioada aflării militarilor prin contract în concedii de orice tip, detașării la studii sau alte forme de perfecționare, dacă sunt asigurați cu hrană de către organizatori, precum și în timpul participării în misiuni și operații internaționale.

Steluța MOSCALCIUC

ARTILERISTUL CU ICOANE DIN PLASTILINĂ

■ Nu mai asociez plastilina cu copiii. Până azi cunoștințele mele despre acest amestec chimic se limitau la distracția și dezvoltarea picilor. Odată ce l-am cunoscut pe unul din urmașii lui Adam, sculptat cândva de Dumnezeu din lut, m-am convins încă o dată că arta modelării nu are limite. Icoane din plastilină... nemaîntâlnit, cel puțin, în Moldova.

Căpitan Alexandru Ababii ziua e militar în Batalionul Artilerie, Brigada de Infanterie Motorizată din Bălți, iar seara și în weekend e artist plastic netitular. Și-a pus la lucru degetele în 2018, deși aptitudini spre pictură are în sânge: „Fratele meu, pe când aveam vreo 10 ani, a confecționat o lucrare din plastilină pe sticlă, ce s-a păstrat viu colorată și peste ani. Acest fapt m-a făcut curios să încerc și eu. Prima mea imagine a fost un joc al rațelor Donald din Mickey Mouse. Mulțumit de produs am continuat cu alți eroi din desene animate. Treptat, am testat scrisul de tipar și din 2020 – icoanele. Cam pe la a 5-ea lucrare am început a îmbina culorile. Astfel, obțin alte nuanțe și umbre. În timp, am învățat să întind plastilina pe un strat mai subțire, oferind finețe lucrării”.

Prin proba încercărilor practice au trecut toate tipurile de plastilină din țară. Într-un final a ales una singură, de calitate înaltă, „ce nu se fărâmțează, nu se lipește și e flexibilă”. La fel a fost și cu sticla ca suport al compozițiilor. După o experiență neplăcută cu cea clasică, a dat preferință celei organice: „Soarele nu topește plastilina și nu o decolorează o lungă perioadă. Plus, am nevoie de o imagine ca în oglindă pentru acuratețea lucrării și doar sticla e potrivită.”

Până în prezent a fasonat 5 icoane în format A4 și una în A3, dintre cele mai populare nume religioase fiind reprezentat Sfântul Vasile: „Mai întâi am făcut sfinții copiilor, apoi ai părinților. Rudele sunt în așteptare de alte divinități. Chiar și preotul bisericii, când a sfințit casa, s-a arătat interesat de o icoană pentru locașul creștin. Mie îmi place să le creez și să le dăruiesc, să las o amintire. Nu știu dacă vreau să fac la comandă, nu cred că va fi prețuit la justa valoare. E multă muncă și nu sunt sigur că oamenii sunt gata să plătească prețul meritat. O lucrare îmi ia cca 100 ore. Cel mai greu la icoane e fața, ochii, în special. E un lucru migălos.”

Muncește cu abnegație și pedantism, iar dacă se întâmplă să fie nemulțumit nu renunță la proiect, reface local greșeala și continuă insistent până la final. Nu are o strategie de viitor și nici ambițiile nu-i sunt prea mari. Savurează pre-

zentul, care înseamnă, pentru moment, icoane și ocazional alte tematici, de exemplu, militare: „Am creat un simbol al genistului pentru un om de înaltă omenie. I-am oferit cadou această lucrare ca semn de respect și apreciere. A fost o excepție. Prefer să mă concentrez pe un singur domeniu.”

“

Mai întâi am făcut sfinții copiilor, apoi ai părinților. Rudele sunt în așteptare de alte divinități. Chiar și preotul bisericii, când a sfințit casa, s-a arătat interesat de o icoană pentru locașul creștin. Mie îmi place să le creez și să le dăruiesc, să las o amintire.

”

Timpul și liniștea necesare procesului de creație îi sunt asigurate. Familia, care include și trei copii, îl susține de la prima lucrare finisată, nu și până atunci: „Soția mereu gri-julie îmi recomanda să nu mă chinui, să nu-mi stric vederea, dar când a văzut lucrarea în întregime, total și-a schimbat

abordarea.” Mai mult, s-a implicat și ea, dar cu alte materii prime: mărgeluțe și panglici. Dacă mai adăugăm și hârtia, dominantă în activitatea lor comună, atunci obținem un tablou complet. În capitala nordică ei sunt salvatorii expozițiilor din instituțiile de învățământ. Cine s-a certat cu timpul și/sau are mâinile „din topor” apelează la soții Ababii și problema s-a rezolvat.

Compartimentul creație al ofițerului mai listează lucrări în lemn și kituri de construcție, cu care a „flirtat” în trecut. Curios faptul, că în Academia Militară tânărul nu s-a manifestat creativ nici pe un segment. Nu și-a dorit să fie cap de afiș nici la cunoștințe, cu toate că matematica reprezenta o pasiune înflăcărată pentru el: „Nu-mi plăcea să ies în evidență. Rezultatele bune și înalte îmi erau de ajuns. Satisfacția cea mare erau și sunt ieșirile de campanie, aplicațiile. Specialitatea artilerie necesită mereu pregătire, altfel se uită. Dacă ar avea Ministerul Apărării suficienți bani, niște sisteme autopropulsate de artilerie ar fi prioritare pentru unitate.”

Uite așa cu modestie, smerenie și bunăvoință își îndeplinește militarul responsabilitățile de serviciu, de familie și necesitățile launtrice ale sufletului. Mâinile lui fac minuni în pictură și sculptură, iar exemplul lui servește un imbold pentru talenții, care încă stau la periferia dintre a inhiba și a începe materializarea gândurilor. Noi avem certitudinea că în Armata Națională este loc pentru talent!

Liuba VICOL

DIETA DE CARTE PATRIOTICĂ

De Ziua Internațională a cărților pentru copii, 2 aprilie, mă gândesc insistent cum dezvoltăm dragostea de neam și țară în rândul copiilor? Patriotismul nu e un buton pe care odată apăsât, l-ai activat la 18 ani, când tânărul vine în armată. Patriotismul și atitudinea civică responsabilă e un rod, sămânța căruia se plantează în copilărie. Cartea ar fi una din cele importante și mă întreb ce oferte educaționale are piața din Moldova pe acest segment?

Norocul nostru e în literatura venită de peste Prut pentru că din produsele naționale am găsit doar câteva: culegeri de poezie patriotică, proză și una interactivă. Bunăoară, seria „Strămoșii noștri pentru mari și mici” de Olga Varticovschi vine să le explice copiilor despre istoria noastră într-o formă mai atractivă, cu umor, peripeții și elemente

de poveste: „Sunt istoric. Mi-am dorit și copiii să îndrăgească această disciplină, să-i înțeleagă valoarea. M-am străduit să scriu într-un limbaj simplu, ușor asimilabil, iar pentru că nu am aptitudini de picturi am utilizat imagini din desene animate, ajustându-le la conceptul cărții. A fost o experiență frumoasă în viața mea.”

Întreg proiectul a fost finanțat de însăși autoarea, respectiv din lipsa unui suport al editurilor din cele 5 ediții artistice planificate au fost editate doar două: „Ștefan cel Mare”, plus „Dacii și Burebista”. Din numărul total de 5000 de exemplare, 80% au ajuns ca donații la bibliotecile școlare rurale din țară.

Cea de-a doua apariție tipografică e strict militară și cu sarcini, ceea ce-i place viitorului soldat. „Mașini militare cu autocolante” înserează mai multe modele de tehnică militară și îi provoacă

la cunoaștere. Deși nu se specifică denumirea fiecărui tip de transport, cu ajutorul internetului și al părinților copilul curios însușește mai multe detalii despre armată.

E prea puțin la acest compartiment, nu credeți? Unele voci susțin că nu e potrivit să le vorbești copiilor despre armată, război pentru a nu-i face agresivi și a nu le fura din bucuria copilăriei. Îi protejăm oare cu adevărat, ne aduce un rezultat bun tehnica „struțului cu capul în nisip”? Există și cealaltă metodă: de informare coordonată, constantă, în funcție de particularitățile vârstei. Important să existe materialul didactic: artistic, creativ și util. Sper mult ca autorii autohtoni de carte pentru copii și/sau editurile să ia în calcul interesele micilor cititori și necesitățile intelectuale, valorice ale țării.

24 CADRE DE MILITĂRIE

Azi e despre filmul național, istoria independentă a căruia începe pe 26 aprilie 1952. Studioul de filme documentare și cronică cinematografică de atunci, actualmente Studioul „Moldova-Film” a oferit publicului în toți acești ani mii de producții cinematografice, printre care 32 cu tematică militară. Cele mai multe reflectă perioada Războiului II Mondial, ne sugerează bilanțul oferit de Alisa Grecu, director general - interimar al instituției.

O prezentare segmentată „de la puțin la mult” ne sugerează că cea mai restantă este categoria ANIMAȚIE. Deși a dat startul peliculelor de film naționale cu „Andrieș” (1954), nici unul din cele peste 100 de desene animate nu are concept militar. Pelicula „Normative tehnice” (1989), despre cursanții forțelor terestre, aeriene și navale, urcă categoria JURNAL

Categoria FILME DOCUMENTARE face diferența numerică. Din cele peste 1280 de proiecții, 7 au oglindit războaiele secolului trecut în care au fost implicați concetățenii, un film e cu orientare educațională și chiar unul despre Armata Națională. „Când țara ne chea-

mă” (1994) e singura colaborare cu Ministerul Apărării al Republicii Moldova din anii de independență.

În fruntea creațiilor cinematografice este categoria FILME ARTISTICE grație celor 24 de lungmetraje cu caracter militar. Majoritatea lor evidențiază viața oamenilor și a ostașilor în timpul și după războiul II Mondial. Cele mai noi producții sunt „Cursa” (1989), „Corbii prada nu o împart” (1988) și „Tunel de lemn” (1986). Nume de referință pentru acest compartiment sunt doi Vasile: Pascaru și Brescanu și Valeriu Gagiu.

Dincolo de această contabilizare suntem conștienți de influența profundă pe care o au filmele asupra psihicului omului. Ele, prin subtilitățile lor la nivel de imagini și text, prin constanța lor, pot servi la schimbarea modului în care oamenii gândesc. Visez la momentul în care cineștii vor fi în competiție la pelicule militare, așa cum au făcut-o predecesorii lor, roadele cărora le culegem și azi. Visez când filmul își va exercita pe deplin rolul în dezvoltarea unei societăți unitare, cu atitudine pozitivă față de propria armată, țară și propriul neam!

Rubrică realizată de Liuba VICOL

Foto: Axenia Viniciuc

Foto: Daniel Vrabii

